

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Financiën, heeft over het Jaarverslag Beheer Staatsdeelnemingen 2015 (Kamerstuk 28 165, nr. 256) de navolgende vragen ter beantwoording aan de Minister van Financiën voorgelegd.

De voorzitter van de commissie,
Duisenberg

De adjunct-griffier van de commissie,
Van Zuilen

Nr	Vraag
1.	Hoeveel vacatures zijn er ontstaan en vervuld in de afgelopen jaren bij de staatsdeelnemingen? Hoe was de man-vrouwverhouding binnen die vervullingen?
2.	In hoeverre is de fondsvorming van het Centrale Organisatie Voor radioactief Afval (COVRA) toereikend? Wat is de toekomstige verwachting hierover?
3.	In hoeverre kan Energiebeheer Nederland (EBN) haar huidige 40% aandeel in gaswinningen afstoten? Wat zou dit opleveren?
4.	Hoe vaak overtreedt Schiphol geluids- en uitstootnormen? Heeft Schiphol hier beleid op gevoerd?
5.	Welk gedeelte van staatsdeelnemingen heeft inmiddels nieuwe statuten gekregen? Wordt daarbij ook gebruik gemaakt van art. 2:129 BW, als gevolge waarvan in de statuten een instructiebevoegdheid kan worden opgenomen voor de aandeelhouder?
6.	Vallen alle staatsdeelnemingen onder Financiën en alle beleidsdeelnemingen onder de vakdepartementen?
7.	Zijn beleidsdeelnemingen ook staatsdeelnemingen?
8.	Hoe hoog was de omzet van de Koninklijke Nederlandse Munt (KNM) in 2015?
9.	Welke mogelijkheden zijn er om van de SNS Bank een volksbank te maken in handen van de Staat? Klopt het dat afspraken die met de EC zijn gemaakt als belemmering hiervoor worden gezien? Op welke manier kan op basis van voortschrijdend inzicht deze belemmering weggenomen worden?
10.	Kan u de constatering dat de klanttevredenheid bij Holland Casino is gestegen kwantificeren?
11.	Wat is de daling van het ziekteverzuim onder medewerkers van Holland Casino in procenten?
12.	Waarom is er voor de KNM geen omvang van het bedrijf opgenomen in figuur 3.1?
13.	Hoe relateert u de categorisering van KLM in de categorie «permanent aandeelhouderschap» waarbij een meerderheidsbelang gewenst is met het huidige belang in KLM?
14.	Waarom zijn Thales, KLM en de NWB Bank wel permanente deelnemingen, maar is er geen meerderheidsbelang?
15.	Wat zijn de andere stappen die gezet dienen te worden voordat de overname van Propertize kan worden afgerond?
16.	Wanneer verwacht u een visie op de loterijmarkt te formuleren, waarna een besluit tot privatisering kan worden genomen?
17.	Wanneer zal de visie op de loterijmarkt naar verwachting naar de Kamer worden gestuurd?
18.	Klopt het dat de Wet op de kansspelen twee keer gewijzigd moet worden? Wat is de stand van zaken met betrekking tot deze wetswijzigingen?
19.	Hoe wordt de vennootschappelijke structuur van de Urenco-groep vernieuwd?
20.	Wanneer komen de beleidsevaluaties die gepland staan voor 2015 en 2016 naar de Tweede Kamer (met uitzondering van de KNM, welke al naar de Tweede Kamer is gestuurd)? Hoe is de planning voor de evaluaties van de beleidsdeelnemingen?
21.	Welke staatsdeelnemingen passen de Nederlandse Corporate Governance Code nog niet toe en welke concrete stappen zet u om deze bedrijven er alsnog toe te bewegen deze code te implementeren?
22.	Welke staatsdeelnemingen voldoen nog niet aan de Nederlandse Corporate Governance Code? Waarom doen ze dit niet?
23.	Voldoen ook alle kleine staatsdeelnemingen aan de verwachting dat zij minimaal een score van niveau C halen op het Global Reporting Initiative (GRI)? Zo nee, wat doet u om deze staatsdeelnemingen ertoe te bewegen dit alsnog te doen?

Nr	Vraag
24.	Wat wordt bedoeld met «zoveel mogelijk» in de zin: «De staat als aandeelhouder sluit bij het vastleggen van zijn bevoegdheden zoveel mogelijk aan bij de bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek»?
25.	Wanneer zal de Transparantiebenchmark 2015 verschijnen?
26.	In hoeveel gevallen is er al actief gebruik gemaakt van art. 2:129 lid 3 en 4 BW? Klopt het dat door middel van dit artikel bevoegdheden kunnen worden neergelegd bij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA), dus bij de Staat als aandeelhouder? Klopt het dat het hier gaat om goedkeuringsrechten, maar ook om de mogelijkheid dat de overheidsaandeelhouder actieve instructies geeft aan de Raad van Bestuur (RvB)?
27.	Klopt het dat de ondernemingsstrategie slechts marginaal getoetst wordt op de vraag of deze strategie niet strijdig is met de publieke belangen? Zouden de publieke belangen niet veel meer een centrale rol moeten spelen bij de totstandkoming van de ondernemingsstrategie?
28.	Is inmiddels bij alle staatsdeelnemingen waar dit mogelijk is het verzwakte structuurregime ingesteld? Bij hoeveel staatsdeelnemingen is dit nu het geval?
29.	Wordt er ook gebruik gemaakt van de mogelijkheden van het verzwakte structuurregime, namelijk het benoemen en ontslaan van de leden de RvB?
30.	Klopt het dat het verzwakte structuurregime niet meer kan worden toegepast als alle aandelen (100%) in handen zijn van de overheid? Klopt het dat het verzwakte structuurregime bij TenneT niet meer kan worden toegepast bij een aandelenruil met een andere hoogspanningsnetbeheerder?
31.	Klopt het dat het verzwakte structuurregime bij Schiphol niet meer kan worden toegepast na de aandelenruil met een andere luchthaven, Aéroports de Paris?
32.	Is de aandelenruil met Aéroports de Paris al geëvalueerd? Is de Kamer daarvan al op de hoogte gebracht? Zo ja, wanneer?
33.	Klopt het dat de aandelenruil met de luchthaven, Aéroports de Paris, leidde tot een lagere creditrating voor Luchthaven Schiphol N.V.? Klopt het dat dit vervolgens ertoe leidde dat het tweede superdividend van 500 miljoen euro in 2008–2009 niet meer doorging? Is dit verlies van 500 miljoen euro voor de overheid later ooit weer terugverdiend?
34.	Klopt het dat bij het ontslag van de topman van de NS bij herhaling de verkeerde procedure is ingezet?
35.	Klopt het dat dit heeft geleid tot een hogere ontslagvergoeding dan strikt noodzakelijk was geweest? Waarom wordt vastgehouden aan slechts 17 fte bij de afdeling deelnemingen, met slechts een beperkte juridische kennis?
36.	Klopt het dat de Nederlandse staatsdeelnemingen een balanstotaal van 250 miljard euro vertegenwoordigen? Is 17 fte voor de aandeelhoudersfunctie dan niet te weinig om deze miljardenbelangen namens de belastingbetaler op een adequate manier te borgen?
37.	Klopt het dat andere landen (België, Oostenrijk) een apart Ministerie van Overheidsbedrijven hebben, teneinde hun miljardenbelangen in deze bedrijven op een adequate manier te borgen?
38.	Kunnen de nieuwe statuten van Schiphol naar de Kamer worden gestuurd?
39.	Is de verzelfstandiging van het Havenbedrijf Rotterdam in 2004 achteraf gezien een succes gebleken? Klopt het dat vanaf dat jaar de Rotterdamse haven niet meer de grootste haven ter wereld was?

Nr	Vraag
40.	Hoe verloopt de samenwerking van het Havenbedrijf Rotterdam met het Warmtebedrijf Rotterdam?
41.	Waarom kunnen bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank) de statuten niet gewijzigd worden? De Staat heeft toch 50% van de BNG Bank in bezit?
42.	Klopt het dat de groep Heylen, die eigenaar wordt van de KNM, zich bezig houdt met golfbanen, vastgoed, dierenwinkels, keukenapparatuur en gokautomaatmunten? Welke synergie is er met de activiteiten van de KNM?
43.	Waarom voldoet slechts 44% van de deelnemingen aan het streefcijfer van minstens 30% vrouwen in de RvB? Hoe komt het dat het wat betreft de Raad van Commissarissen (RvC) (77%) veel hoger is?
44.	Bij hoeveel en welke staatsdeelnemingen is er een door de OR aanbevolen commissaris?
45.	Bij hoeveel en welke staatsdeelnemingen is nog sprake van een variabele beloning? Welke criteria worden daarbij toegepast?
46.	Hoeveel en welke leden van de RvB zitten er boven de norm uit de Wet normering topinkomens (WNT)?
47.	Waarom wordt de WNT-norm niet (altijd) gehanteerd bij staatsdeelnemingen?
48.	Is de verbetering van de jaarverslagen over 2015 zodanig dat nu alle deelnemingen aan de eisen voldoen? Zo nee, wat doet u eraan om deze staatsdeelnemingen ertoe te bewegen dit alsnog te doen?
49.	Om welke staatsdeelnemingen gaat het als gesteld wordt dat de risicoparagraaf in het jaarverslag niet bij alle deelnemingen voldeed aan de eisen die wet- en regelgeving daaraan stellen?
50.	Waarom overlegt de aandeelhouder bij de beoordeling van de strategie met de betrokken beleidsdepartementen? Hoe moet dat gezien worden in relatie tot de rol van de aandeelhouder in meer algemene zin?
51.	Waarom is er niet standaard een instemmingsrecht voor de AvA voor wat betreft de strategie?
52.	Had de Staat geen rol als aandeelhouder van de NWB Bank in 2015?
53.	Welke uitbreiding van activiteiten met betrekking tot de NWB Bank is afgesproken in 2013? Hoe moet dit gezien worden tot de recente berichtgeving dat de NWB Bank deelneemt in risicovolle, omstreden buitenlandse projecten?
54.	Naar welke zes onderdelen refereert u, aangezien er in tabel 5.4 slechts vier onderdelen staan?
55.	Wat is uw verwachting ten aanzien van de solvabiliteit van KLM de komende jaren?
56.	Wat is de reden dat de solvabiliteit bij KLM en COVRA in de periode 2010 – 2015 zo sterk is afgenomen?
57.	Ziet u de lage credit rating van Urenco als een groot risico?
58.	Bent u van plan om te proberen de kredietwaardigheid van Urenco te verbeteren? Zo ja, hoe bent u van plan te gaan doen?
59.	Wat is de actuele stand van zaken met betrekking tot het verkoopproces van Urenco?
60.	Waarom is bij Tennet niet het uitgangspunt geweest dat een staatsdeelneming zelfstandig vreemd vermogen moet kunnen aantrekken?
61.	Waarom heeft u voor sommige deelnemingen geen normrendement vastgesteld?
62.	Waarom is het normrendement van de NS in de periode 2010 – 2015 onder het gemiddelde? Hoe is er op gestuurd dat men het normrendement wel zou halen?
63.	Welke investeringen in sociale veiligheid zijn er bij de NS in de periode 2010 – 2015 gedaan?

Nr	Vraag
64.	Heeft de ECB obligaties van de BNG Bank gekocht? Zo ja, welke hoeveelheid?
65.	Wat is de stand van zaken bij de ontwikkeling dat de BNG Bank de bestaande kredietverlening aan buitenlandse klanten afbouwt?
66.	Is de BNG Bank voornemens om Contingent Convertibles (Coco's) uit te geven?
67.	Wat denkt u over het ontbreken van bevoegdheden van de AvA bij het benoemen, schorsen en ontslaan van het bestuur van de BNG Bank? Wenst u hier verandering in aan te brengen?
68.	Welke beleggingsresultaten zijn tegen gevallen in 2015 met betrekking tot COVRA?
69.	Is het Verarmd uranium Opslag Gebouw (VOG) volledig gevuld?
70.	Hoe gaat COVRA er voor zorgen dat de stralingsdosis niet op een zelfde tempo blijft toenemen als deze de afgelopen jaren heeft gedaan?
71.	Blijft de stralingsdosis aan de terreingrens de komende jaren onder de 100%?
72.	Wanneer is de oplossingsrichting voor de middelen voor de langetermijnopslag en eindberging duidelijk? Wat is de laatste stand van zaken?
73.	Waarom wordt er bij de Nederlandse Financierings-Maatschappij voor Ontwikkelingslanden (FMO) geen capital ratio weergegeven bij de bedrijfsspecifieke kerncijfers?
74.	Welke doelstellingen heeft FMO wel en niet gerealiseerd in 2015?
75.	Wat is het beloningsbeleid dat u zou willen hanteren bij FMO?
76.	Waarom is de pay-out ratio bij FMO zo laag? Wat is de norm voor de pay-out ratio?
77.	Welk percentage van de omzet van Havenbedrijf Rotterdam nam de overslag van olieproducten voor haar rekening in 2015?
78.	Wat is de invloed van het invoeren van de Vpb-plicht op het Havenbedrijf Rotterdam? Waarom wordt dit genoemd?
79.	Is de verwachting dat het aantal werknemers in fte bij KLM de komende jaren zal afnemen? Zo ja, met hoeveel fte?
80.	Wat heeft u concreet gedaan om het nieuwe beloningsbeleid van KLM binnen het begrotingskader voor staatsdeelnemingen te brengen?
81.	Kan een toelichting worden gegeven op de afname van het solvabiliteitsratio van de KLM?
82.	Wat is de stand van zaken met betrekking tot de verkoop van de KNM?
83.	Is inmiddels bekend hoeveel verlies er is geleden bij de KNM over de jaren 2014 en 2015? Zo ja, kan dan ook uiteengezet worden waar deze verliezen precies aan te wijten zijn geweest?
84.	Klopt het dat verkoop van de KNM niet 670.000 euro oplevert, maar 13 miljoen euro kost?
85.	Welke werkgelegenheidsgaranties zijn er afgesproken voor de 90 medewerkers bij de overdracht van de KNM aan Heylen?
86.	Klopt het dat Heylen heeft gezegd dat het personeel van de KNM «vooralsnog» niet hoeft te vrezen voor zijn baan? Dus op middellange termijn moet het personeel daar wel voor vrezen?
87.	Welke herdenkingsmunten zijn er gepland tot en met 2019? Zal er in 2018 een munt zijn voor vijf jaar koningschap?
88.	Klopt het dat het geen algemeen beleid kan zijn om problemen bij een staatsdeelneming op te lossen door privatisering?
89.	Klopt het dat het uitgangspunt nog steeds is dat er geen privatisering van staatsdeelnemingen kan zijn, tenzij daar een dringende noodzaak toe bestaat?
90.	Waarom wordt het historische pand van de KNM verkocht? Had dit gebouw niet behouden kunnen blijven voor de Staat?
91.	Kan de KNM het predicaat Koninklijke behouden?

Nr	Vraag
92.	Welk gedeelte van het personeel van de KNM gaat over naar DNB?
93.	Zijn de jaarrekeningen van de KNM over 2014 en 2015 inmiddels vastgesteld? Zo nee, wanneer gaat dit gebeuren?
94.	Waarom zijn er over 2014 en 2015 nog geen goedgekeurde cijfers? Wanneer kunnen deze er wel zijn?
95.	Wat wordt bij de beschrijving van de NS bedoeld met «hieronder vallen ook knooppuntontwikkeling en exploitatie»?
96.	Welke gevolgen heeft de nieuwe NS strategie die is vastgesteld met betrekking tot deelname in andere vennootschappen (zoals de cruiseterminal Amsterdam)?
97.	Wordt inmiddels al met additionele nieuwe treinen gereden? Zo nee, wanneer kunnen we dit wél verwachten?
98.	Zijn de twee nieuwe functies in de RvB al ingevuld? Zo ja, hoeveel vergoeding ontvangen deze personen? Kan dit worden uitgesplitst in vast en variabel?
99.	Wat is een «gemitigeerd structuurregime»?
100.	Waarom haalt de NWB Bank het afgesproken percentage van 3% niet voor de capital ratio? Hoe gaat de NWB Bank dat wel op korte termijn halen? Hoe wordt hier door de toezichthouder naar gekeken?
101.	Hoe moet de zinsnede «de investeringen met name in de vorm van kredietverlening vinden uitsluitend plaats in Nederland» in relatie tot de recente berichten dat de NWB Bank deelneemt in risicovolle, omstreden buitenlandse projecten?
102.	Bent u tevreden met de reductie in beloning van 5% bij de NWB Bank?
103.	Zijn in 2015 boetes uitgedeeld aan luchtvaartmaatschappijen die vliegen op Schiphol, omdat ze zich niet aan het uitbetalen van vergoedingen hielden naar aanleiding van vertragingen van drie uur of meer?
104.	Waarom is de pay-out ratio van de NWB Bank al sinds 2011 0%?
105.	Waarom wordt de pay-out ratio verhoogd van 50% naar 60%? Wat betekent dit voor de mogelijkheden om te investeren of de kosten te verlagen? Waarom wordt dit niet ingezet voor bijvoorbeeld het verlagen van de tarieven?
106.	Wat is de ontwikkeling van de tarieven voor de carriers op Schiphol in de afgelopen 10 jaar geweest en wat is de prognose?
107.	Waarom wordt hier niks genoemd over de wijziging van de Wet exploitatie luchthaven Schiphol?
108.	Wat is de stand van zaken naar aanleiding van de uitspraak van de Hoge Raad over misleidende reclame-uitingen?
109.	Waarom staan er bij de investeringen van Tennet vrijwel uitsluitend investeringen in Duitsland, terwijl de recente kapitaalinjectie toch alleen bedoeld was voor de investeringen in Nederland?
110.	Wanneer komt de evaluatie van de staatsdeelneming Thales naar de Kamer?
111.	Waarom is de pay-out ratio bij Thales 0% en het ontvangen dividend ook al nul sinds 2012?
112.	Wanneer kunnen we ook vrouwen in de RvC van de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij verwachten?
113.	Waarom heeft de Nederlandse staat een aandeel in Dutch Caribbean Air Navigation Service Provider (DC ANSP), dat actief is in twee andere landen (Curaçao en Sint Maarten)? Waarom kan dit niet worden afgestoten? Wanneer vindt er een evaluatie van deze beleidsdeelneming plaats?
114.	Waarom ontbreekt het kopje «voorzieningen» bij DNB? Hoe gaat het bijvoorbeeld met het treffen van voorzieningen met het oog op krediet- en renterisico's, zoals in 2015 voor 0,5 miljard euro is gebeurd?

Nr	Vraag
115.	In welke mate heeft de verscherpte verhouding van de EU met Rusland de gasverkopen van Gasterra geraakt, in absolute cijfers?
116.	Waarom worden investeringen van Gasterra niet aan de aandeelhouder voorgelegd?
117.	Waarom is de pay-out ratio van Innovation Quarter 0% en het rendement op eigen vermogen negatief?
118.	Hoe moeten de resultaten (negatief rendement op eigen vermogen en pay-out ratio) van de Industriebank Limburgs Instituut voor Ontwikkeling en Financiering (LIOF) gezien worden ten opzichte van de andere regionale ontwikkelingsmaatschappijen? Wat is de reden voor de resultaten van LIOF?
119.	Waarom staat er bij de vooruitblik bij ProRail niks over de nieuwe positionering?
120.	Wanneer hebben voor het laatst noemenswaardige gebeurtenissen plaatsgevonden rond de Saba Bank?
121.	Is de verwachting dat in de nabije en/of de verre toekomst de Saba Bank nog geleased gaat worden aan oliebedrijven?
122.	Wat bedragen de onkostenvergoedingen van de leden van de RvB en de RvC van de Saba Bank?
123.	Waaruit bestaan de werkzaamheden van de leden van de RvB en de RvC van de Saba Bank?
124.	Welk beletsel is er om de Saba Bank op te heffen?
125.	Waarom staat er bij Saba Statia Cable System (SSCS) niets over het weer afbouwen van deze beleidsdeelneming? Deze was toch bedoeld als tijdelijk? Waarom staat er niets over de staatsdeelneming zelf bij «vooruitblik»?
126.	Waarom staat de pay-out ratio op 0% voor SSCS? Wat is het verdienmodel van SSCS? Wat is de strategie?
127.	Waarom heeft de Nederlandse staat een aandeel in Winair, dat actief is in een ander land (Sint Maarten)? Waarom kan dit niet worden afgestoten? Wanneer vindt er een evaluatie van deze beleidsdeelneming plaats?
128.	Waarom is er zowel een deelname in DC ANSP, dat ook actief is op Sint Maarten, en Winair, dat eveneens actief is op Sint Maarten?